

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf
Öğretmenliği Eğitimi
Sempozyumu Özel Sayısı
(21-23 Mayıs 2015, Bartın/TÜRKİYE)

*Special Issue on XIV. International
Participation Symposium of
Primary School Teacher Education
(21-23 May, 2015 - Bartın, TURKEY)*

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION
International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı

Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (21-23 May, 2015)

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat BALLYEMEZ

Editör Yardımcısı

Arş. Gör. Dr. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat BALLYEMEZ

Editor Assistant

RA. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCI
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBAS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

SEMPOZYUM BİLİM KURULU / SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ahmet SABAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ali AZAR (Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ali Rıza AKDENİZ (Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU (Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ (Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. B. Ünal İBRET (Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Cevat CELEP (Kocaeli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN (Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Hayati AKYOL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN (Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İsa KORKMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. M. Dursun ERDEM (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet BAHAR (Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ (Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN (Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK (R. Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet KUTLU (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN (Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Murat ALTUN (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mustafa ERGÜN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (Öğretmen Yetiştirme Grubu Yürütücüsü / Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Volkan COŞKUN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ramazan SEVER (Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Rifat ÇOLAK (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ (Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Sefer ADA (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Selahattin TURAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Selma YEL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ali MEYDAN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN (Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Bekir BULUÇ (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Emre ÜNAL (Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Erol DURAN (Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Fatma Susar KIRMIZI (Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mehmet TURAN (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mustafa ULUSOY (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Necati HIRÇA (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nil DUBAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Turan TEMUR (Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KURU (Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yalçın BAY (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

ÇAĞRILI KONUŞMACILAR / INVITED SPEAKERS

Prof. Dr. Doug HARTMAN Michigan State University
Dr. Jodene FINE Michigan State University
Prof. Dr. Kamil ÖZERK Oslo University

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU / SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Düzenleme Kurulu Başkanı)
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Umut SARAÇ
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. Burçin GÖKKURT
Yrd. Doç. Dr. Cemal TOSUN
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÜNAL
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK
Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL
Öğr. Gör. Övgü ÖZPARLAK
Öğr. Gör. Reha SARIKAYA
Arş. Gör. Ahmet Volkan YÜZÜAK
Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI
Arş. Gör. Bekir GÜLER
Arş. Gör. Davut GÜREL
Arş. Gör. Eda AKDOĞDU
Arş. Gör. Eda ÇÜRÜKVELİOĞLU
Arş. Gör. Ensar AYDIN
Arş. Gör. Fatih TAŞ
Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU
Arş. Gör. İbrahim ÇELİK
Arş. Gör. Murat TEKİROĞLU

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ
Arş. Gör. Tuğba UYGUN
Arş. Gör. Yasemin BÜYÜKŞAHİN

ÖNEMLİ TARİHLER/ IMPORTANT DATES

Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi <i>01 Ekim 2014 - 10 Nisan 2015</i>	Abstract Submission <i>October 01, 2014 – April 10, 2015</i>
Kabul Edilen Bildirilerin İlanı <i>12 Nisan 2015</i>	Notification of Acceptance <i>April 12, 2015</i>
Erken Kayıt Son Tarih <i>17 Nisan 2015</i>	Early Registration Deadline <i>April 17, 2015</i>
Tam Metin Son Gönderme Tarihi <i>15 Haziran 2015</i>	Full Text Submission <i>June 15, 2015</i>
Sempozyuma Kayıt Son Tarih <i>16 Mayıs 2015</i>	Standard Registration Deadline <i>May 16, 2015</i>
Program İlanı <i>18 Mayıs 2015</i>	Notification of Programme <i>May 18, 2015</i>
Sempozyum Tarihi <i>21-23 Mayıs 2015</i>	Symposium <i>May 21-23, 2015</i>
Sempozyum Salonları <i>Bartın Üniversitesi Merkez Kampüsü</i> <i>BARTIN - TÜRKİYE</i>	Symposium Salons <i>The Main Campus of Bartın University</i> <i>BARTIN - TURKEY</i>

SUNUŞ

Değerli Meslektaşlarım,

Bu yıl “**14. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (USOS 2015)**” Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi ev sahipliğinde yapılmıştır.

Ülkemizde 1994 yılından bu yana çeşitli eğitim fakülteleri tarafından 13 kez düzenlenen, bilimsel niteliği, eğitsel değeri ve mesleki eğiticiyi yönüyle önemli bir saygınlığa ulaşan bu Sempozyumun 14.sünü **21-23 Mayıs 2015** tarihleri arasında Bartın’da yapmanın büyük gururunu ve heyecanını yaşadık.

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği dil, zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmeleri, eğitim biliminin çağdaş yaklaşım, yöntem ve tekniklerini özümsemeleri ve en önemlisi de 21. yüzyılın becerilerine sahip olmaları üzerinde önemle durmaktayız. Bu anlayışla düzenlediğimiz Sempozyumun amacı, Sınıf Öğretmenliği eğitimine yönelik bilimsel çalışma, uygulama ve deneyimleri paylaşmak, bu alanda çalışan akademisyen, öğretmen ve öğrencileri bir araya getirerek bilimsel ve sosyal etkileşimi üst düzeye çıkarmak, aralarında işbirliği ve eşgüdüm sağlamak, yeni bakış açıları ve çalışma alanları oluşturmaktır.

Sempozyumun bilimsel niteliğini arttırmak için yurt dışından ve yurt içinden alandaki en iyi bilim insanların sempozyuma katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenliğinin güncel sorunlarını ayrıntılı olarak tartışmak ve değerlendirmek için gerekli bilimsel ortamlar oluşturulmuştur. Bu kapsamda sempozyumda, davetli bildiriler, konferanslar, paneller, poster sunumları ve atölye çalışmalarına yer verilmiştir. Kısaca bilimsel ve sosyal etkileşimi zengin bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyum süresince alandaki güncel bilgiler paylaşılmış, tartışılmış, özgün ve yeni fikirlere ulaşılmış ve bu eğitimin tüm paydaşlarının bilgisine sunulmuştur.

Sempozyum sonunda katılımcılar tarafından gönderilen bildiri tam metinleri, yeniden hakem incelemesinden geçirilmiş ve olumlu olarak değerlendirilenler bu özel sayıda yayımlanmıştır.

Geleceğin öğretmenlerini yetiştirme açısından büyük önem taşıyan bu Sempozyuma bildiri, panel, konferans gibi sunumlarla veya dinleyici olarak katılan ve bize destek veren tüm katılımcılara, Fakültemiz adına teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımızla

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ
Bartın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI Mobil Öğrenme Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Tablet Bilgisayar Kullanma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Mobile Learning Applications Using Tablet Computer Skills of Candidates Teachers</i>	1 - 10
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13193	
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK Bilgi Teknolojisinden Beyin Teknolojisine: Mobil Öğrenme Projesinin Değerlendirilmesi <i>Evaluation of the from Knowledge Technology to Brain Technology Mobile Learning Project</i>	11 - 18
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13194	
Doç. Dr. Hakan UŞAKLI Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Öğrencilerine Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerini Tanıtmalarına İlişkin Görüşleri <i>Opinions of Faculty Elementary School Teaching Students on Introducing of Social Emotional Learning to Primary School Students</i>	19 - 31
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13195	
Doç. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ - Tuğba Cevriye ÖZKARAL Sosyal Bilgiler 4-5. Sınıf Programı ve Ders Kitaplarının Yer Temelli Eğitim Yaklaşımına Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluating the Social Studies Syllabus, and the Textbooks for Grades 4 and 5 According to the Place-Based Education Approach</i>	32 - 43
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13196	
Doç. Dr. Barış ÇAYCI – Filiz ALTUNKESER Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Anlayışa Yönelik Tutumları İle Etkililiğine Yönelik Görüşleri <i>Opinions for Efficiency and Attitudes towards Constructivist Approach of Teacher Candidates</i>	44 - 61
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13197	
Yrd. Doç. Dr. Soner DOĞAN - Hilal ÇALMAŞUR - Duran DEMİR Sınıf Öğretmenlerinin Liderlik Kavramına ve İlkokul Yöneticilerinden Bekledikleri Liderlik Davranışlarına İlişkin Görüşleri <i>Classroom Teachers' Opinions on the Concept of Leadership and Leadership Behaviour They Expect from Primary School Administrators</i>	62 – 73
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13198	
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ANILAN – Gamze KAYACAN Sınıf Öğretmenlerinin Gözüyle Kaynaştırma Eğitimi Gerçeği <i>The Reality of Inclusive Education through Classroom Teachers</i>	74 - 90
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13199	
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Arş. Gör. Emir Feridun ÇALIŞKAN Organik Oyunlar ve Organik Oyun Alanları <i>Organic Games and Organic Playgrounds</i>	91 - 96
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13200	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Ali Murat DARICAN Okumaya Hazıroluşluğun İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Etkisi <i>The Effects of Reading Readiness on Primary School 4th Grader's Attitudes about their Reading Habits</i>	97 - 110
Doi: 10.14686/BUFEFAD. 2015USOSOzelsayi13201	
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE – Serkan DEMİR Birleştirilmiş ve Bağımsız Sınıflarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Toplumsal Değer Algılarının Karşılaştırılması <i>The Comparison of Social Value Perceptions of Students in Combined and Individual Classes</i>	111 - 118
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13202	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Doç. Dr. İjlal OCAK - Fatma GÜLEÇ ISLAK – Doç. Dr. Gürbüz OCAK İlkokul 4. Sınıf Fen Bilimleri Dersinde Kavram Karikatürü Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi <i>The Effect of Using Concept Cartoons on Students' Academic Achievement of the Primary 4th Grade Science Lessons</i>	119 - 132
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13203	
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK – Doç. Dr. Gizem SAYGILI Yaratıcılığı Geliştirme Tekniklerinin Öğrenilmesinin Yaratıcı Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkisi <i>The Effect of Learning Creative Development Techniques on the Skills of Creative Thinking</i>	133 - 139
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13204	
Muhammet Ali ÜLKÜDÜR - Serpil DUMAN – Doç. Dr. Ahmet BACANAK Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Okul Müdürlerinin Çalışma Hayatı Üzerine Etkisi <i>The Influence of Primary School Teachers' Entrepreneurship Skills on Their Headmasters' Working Life</i>	140 - 151
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13205	
Doç. Dr. Osman SAMANCI - Ziya UÇAN Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyal Sorun Çözme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi <i>A Research on Classroom Teacher Candidate's Abilities About Solving Social Problems</i>	152 - 162
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13206	
Arş. Gör. Perihan Gülce ÖZKAYA – Umut Can ATAŞ İlkokul Birinci Sınıf Öğrencileri: Öğretmenim Nasıl Yazıyorum? <i>Primary School First Grade Students: Teacher, How Am I Writing?</i>	163 - 169
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13207	
Doç. Dr. Nil DUBAN - Fatma GÜLEÇ ISLAK - Firdevs GÜLEÇ - Seda KONAK – Arzu ÖZTÜRK – Hatice TÜRKEÇ Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Opinions about the Using of Social Network in Science Course</i>	170 - 182
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13208	
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN – Serdar ARCAGÖK – Derya GİRGİN SARIDAŞ – Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliği Alan Sınavına Yönelik Görüşleri <i>The Opinions of Prospective Classroom Teachers towards the Field Exam of Classroom Teaching</i>	183 - 194
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13209	
Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞARA - Ümran GÜNEY Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi: Eşme İlçesi Örneği <i>A Study of Primary and Secondary Teachers' Communicative Skill Levels in Terms of Various Factors: Sample Case Eşme</i>	195 - 205
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13210	
Doç. Dr. Murat AŞICI - Başak İNCE - Semra AKYOL Fen ve Teknoloji Dersinde Bir Öğretim Materyali Olarak Bilgilendirici Kitapların Kullanımı: İlkokul 4. Sınıf Örneği <i>Using Informative Books as A Teaching Material at Science Lessons: The Case of Elementary 4th Grade</i>	206 - 222
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13211	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Songül AKLAR Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Planned Writing and Evaluation Model on Enhancing 5th Grade Students' Composition Writing Skills</i>	223 – 234
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13212	
Berat DEMİRTAŞ - Yahya OĞUZ – Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ – Doç. Dr. Sait AKBAŞLI Yapılandırmacı Öğrenme Ortamları Değerlendirmesi <i>Constructivist Learning Environment Assessment</i>	235 – 245
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13213	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Öğrt. Gör. Esra SEVER - Doç Dr. Aysel MEMİŞ – Semra SEVER Pertev Naili Boratav'ın Zaman Zaman İçinde Masal Kitabının Değerler Açısından İncelenmesi <i>Investigating Pertev Naili Boratav's Fairytale Book of "Zaman Zaman İçinde" in Respect of Values</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13214	246 – 263
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Öğrt. Gör. Diyaddin ALP – Arş. Gör. Esat YILDIRIM – Turan TURAN – Erol ERDEM – İbrahim CELAYİR – Selçuk KÜPÇÜ – Kübra BABACAN Okuma Uzmanlığına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri <i>Opinions of Class Teachers about Reading Expertise</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2018USOSOzelsayi13215	264 – 275
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Yadigar ÇAKIR İlköğretim İkinci Kademedeki (6–7. Sınıf) Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Görüşleri <i>Opinions of the Primary Second Stage (6th and 7th Class) Teachers and Students Related to Cursive Italic Handwriting</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13216	276 – 297
Nazan ÖZTÜRK Saygı Değerine İlişkin Öğrenci Görüşleri <i>Students Opinions about Respect Value</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13217	298 – 305
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK – Arş. Gör. Arzu ÇEVİK – Yasemin SÖNMEZ Sınıf Öğretmenlerinin Hikâye Yazma Becerilerinin İncelenmesi <i>Examining the Story Writing Skills of Preservice Primary Teachers</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13218	306 – 317
Arş. Gör. Berfu KIZILASLAN TUNÇER – Gülcan ERDEN Boşluk Doldurma Testlerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerini Belirlemede Kullanılabilirliği <i>The Utility of Cloze Tests for Primary School 4th Grade Students' Reading Comprehension Level</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13219	318 – 324
Murat ÇAVUŞOĞLU – Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ Anne Babaların BİLSEM'e Devam Eden Özel Yetenekli Çocuklarına İlişkin Görüşleri (Bartın İli Örneği) <i>The Opinions of the Parents about Their Children with Special Talents Attending in the Centre of Science and Art (Sample of Bartın Province)</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13220	325 – 335

Doi: 10.14686/BUEFAD.2015USOS0zelsay13201

Okumaya Hazıroluşluğun İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Etkisi*

Muammer YILMAZ, Doç. Dr., Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi, muammeryilmaz66@gmail.com
Ali Murat DARICAN, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi, alimurat007@gmail.com

Öz: Bu araştırmanın amacı, okumaya hazıroluşluğun ilkököl 4. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarına ilişkin tutumlarına etkisini incelemek ve bu tutumların bazı değişkenlerden ne ölçüde etkilendiğini belirlemektir. Araştırma tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini 2012-2013 eğitim öğretim yılında Hatay ilinde öğrenim gören 28896 ilkököl 4. sınıf öğrencisi, örnekleme ise rastgele küme örnekleme yoluyla seçilen 511 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında tutum ölçeği ve kişisel anket formundan yararlanılmıştır. Verilerin analizinde betimleyici istatistik (frekans, yüzde ve ortalama), ilişkisiz ölçümlerde ikili karşılaştırmalar için T-testi ile Mann Whitney U Testi ve ikiden fazla grup için Kruskal Wallis testi ile Tek Yönlü Varyans Analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun okuma alışkanlığına ilişkin tutum düzeylerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Genel olarak öğrencilerin okuma alışkanlığına yönelik olumlu tutum geliştirmelerinde anaokulu eğitimi almalarının, kendilerine ait çalışma odası ve kitaplığın bulunmasının, okul öncesi dönemde ailesi tarafından kendilerine kitap okunmasının, eve sürekli yayın alınmasının, evdeki mevcut okuma yazma malzemelerini kullanmalarının, kitabevi ve fuar gibi yerlere gidilmesinin, öğrencilere çeşitli okuma materyalleri alınmasının, ebeveynlerinin okuma sıklığı düzeylerinin, öğretmenleri tarafından öğrencilere okuma ödevi verilmesinin etkileri olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okuma, Okuma Tutumu, Alışkanlık, Okuma Alışkanlığı

The Effects of Reading Readiness on Primary School 4th Grader's Attitudes about their Reading Habits

Abstract : The aim of this study is to investigate primary school 4th grader's attitudes about their reading habits and to determine how the students' reading attitudes are affected by some variables. The survey model was used in this study. Population of this research is 28896 primary 4th grade students who enrolled primary schools in Hatay province. Sample of this research is 511 primary 4th grade students who have enrolled in primary schools in central Hatay during 2012-2013 academic year. The sample consists of 8 different primary schools. "Attitude Scale Towards Book Reading" and "Personal Information Questionnaire" was used for gathering data. Descriptive Statistics (frequencies, percentages, and mean values), t-test, Mann Whitney U Test, Kruskal Wallis Test and One Way Anova were used for analyzing the data. As a result of the research, it has come out that the attitude levels about the reading habits of the vast majority of students is high. Generally, it is determined that getting kindergarden education, to have own room and library, to be read loudly books by their family at preschool period, to be bought constantly publication using the reading-writing equipments at home, to be gone to places as bookstore and fair, to be bought a variety of reading materials, the frequency of reading levels of their parents, to be given reading homework by their teachers, have effects on attitude development about reading habits of students.

Key Words : Reading, Reading Attitude, Habit, Reading Habit

* Bu makale, 21 – 23 Mayıs 2015 tarihinde Bartın'da düzenlenen XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildiriden üretilmiştir.

1. GİRİŞ

1.1. Okumaya Hazırloluşluk

Ülkemizde çeşitli okuma projeleri yürütülmesi okuma oranına olumlu yönde etki etmesine rağmen istenen düzeye ulaşamamasının altında okumaya hazırloluşluk yatmaktadır. Okuma alışkanlığı kazanmanın en etkili yöntemlerinden birinin çocukluk çağına yönelik etkinliklerin olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla çocuğa okuma alışkanlığı kazandırmanın yolu okumaya hazırloluşluktan geçmektedir. Okumaya hazırloluşluk çocuğun eğitim programından yararlanmasına yardımcı olacak yeteneklere ve becerilere bağlı genel olgunluk düzeyidir. Özellikle gelişmiş ülkelerde okula başlayıncaya kadar çocuğa aileleri tarafından hikâye kitapları okunmasıyla küçük yaştan itibaren çocukların okumaya olan ilgilerinin artmasına yarar sağlamaktadır. Romatowsky ve Trepanier'in (1977) yaptıkları çalışmada aileleri tarafından kendilerine düzenli olarak günde 4 ila 7 dakika kitap okunan çocukların okumaya yönelik daha olumlu tutum geliştirdikleri gözlenmiştir. Bu çocuklar okula başladıklarında da kendisine hiç kitap okunmayan çocuklara göre okuma konusunda daha avantajlı olacakları söylenebilir (Yılmaz, 2011).

Ülkemiz insanların okumayı alışkanlık haline getiremeyişinin asıl nedenlerinden biri çocuğun okumaya hazır oluncaya kadar geçirdiği yaşantılar doğrultusunda okumaya karşı içsel bir güdülenmeyi yeterince kazanamamış olmasıdır. Bu güdülenmenin sağlanması ve yüksek düzeyli tutumun geliştirilmesi için öğrencilerin okumaya yönelik tutum, ilgi ve alışkanlık düzeylerinin belirlenmesi ve bunları etkileyen etmenlerin ortaya çıkarılmasıyla okuma alışkanlığı kazanmalarına yönelik daha sağlıklı bir zemin hazırlanacaktır. Çünkü okumaya ve kitaplara ilişkin ilgi ve tutumlar genellikle küçük yaşlarda ve erken dönemlerde oluşmaktadır. Bu açıdan bakıldığında erken yaşlarda ailelerin çocukları için okuma etkinlikleri düzenlemesinin, çeşitli yazılı, basılı ve görsel okuma yazma malzemelerini kullanmalarının, çocuğun okumaya dair düşüncelerini, istek ve ilgilerini, tutum ve alışkanlıklarını nasıl etkilendiğini belirlemede önemli bir işlev görmektedir.

Günümüz okullarında ilköğretim 1. sınıfa başlayan öğrenci profillerine baktığımızda homojen bir yapıya sahip olmadıkları görülmektedir. Bunun sebebi bazı öğrencilerin ilk okuma çalışmalarında belli bir tecrübeyi edinerek gelmiş olmalarıdır (Göçer, 2008).

Yapılan araştırma ve gözlemler çocukların önemli ölçüde okuma deneyim farklılıklarıyla okul yaşamına başladıklarını ortaya koymaktadır. Bu farklar şöyle sıralanabilir.

- 1.Okula gelen ama okuma deneyimi hiç olmayan çocuklar
- 2.Önemli düzeyde okuma deneyimiyle okula başlayanlar
- 3.Okula okur-yazar olarak gelen çocuklar

Okula okur –yazar olarak gelen çocukların aile ortamına dikkat edildiğinde bu bireylerin çevrelerinde görsel ve işitsel okuma araçları bulunan aile ortamlarından geldikleri veya anaokulu eğitiminden geçtiklerinden ötürü yine görsel ve işitsel araçlarıyla ilgilendikleri görülmektedir. Okur-yazar özelliği olmasa bile önemli düzeyde okuma deneyimiyle okula gelen çocukların okumayı öğrenmeleri, hiçbir şekilde deneyimi olmayan çocuklara göre daha kolay olmaktadır (Çelenk, 2007).

Yukarıda bahsedilen “okuma deneyimi” ifadesi çocukların okula başlamadan önce okuma becerisini kazanmış oldukları anlamına gelmemektedir. Aile, yuva, anaokulu gibi okul öncesi ortamlarında karşı karşıya geldiği gazete, kitap, dergi, görsel ve dilsel algıyı geliştiren resimler çizme ve büyük resimli az yazılı kaynaklarla beraber katıldıkları boyama, çizme, dinleme etkinliklerinin tamamı okula başlama öncesi okuma deneyimleri arasında yer

almaktadır (Çelenk, 2007). Bunun yanında evde okuma yazma malzemeleri bulundurmanın, bu malzemeleri çocukların kullanmalarına izin vermenin ve çocukların yaptıkları etkinlikler ile ilgili onlara dönüt vermenin okuma ve yazmanın oluşumunda etkili olduğu bilinmektedir (Akyol, 2005). Hem aile içinde hem de okul öncesi dönemde yapılan okuma etkinlikleri, çocuğun okumaya yönelik olumlu tutum geliştirmesine katkıda bulunmaktadır (Yılmaz, 2014). Çünkü kitaba yönelik tutumlar büyük olasılıklarla bu dönemlerde oluşmaktadır. Bu yüzden okuma alışkanlığın, çocuğun okul öncesi yıllarına dönerek ele alınması gerekmektedir (Özçelebi ve Cebecioğlu, 1990).

Eğitim sistemimizde çocukların okumayı öğrendikten sonra anne ve babaları tarafından çok sayıda kitap okumaları tavsiye edilmekte ve bunu da okumalarını geliştirmek için yapmaları gerektiği söylenmektedir. Bu iyi bir uygulama gibi gözükse de aslında eksik bir önermedir (Yılmaz, 2011:217). Çünkü çocuğa okuma deneyimi edindirmenin ve okumaya yönelik olumlu tutum kazandırmanın temel yolu, okul öncesi dönemde okumaya hazır olma durumuyla ilgili okuma etkinlikleri ile malzemelerine yönelik çeşitli yaşantılar geçirmesini sağlamak olacaktır. Çocuğun 18 aylıktan itibaren sayfa çevirmeye başladığı (Yılmaz, 2007) bilgisinden hareketle bu etkinliklerin önemi ve ebeveynin bu konudaki sorumlulukları ortaya çıkmış olacaktır.

Okumaya hazıroluşluk kavramı, düzenlenen eğitim programlarından yararlanmasına yardım eden, yetenek ve kazanılmış becerilere bağlı olan genel bir olgunluk düzeyidir. Bu bağlamda düzenlenen hazırlık programları işitsel ayırım, görsel ayırım, kavram geliştirme, görsel ve motorsal becerilerin koordinasyonu gibi çalışmalarını barındırmaktadır (Akyol, 2006). Okumaya hazırlık, çocuğun zevkle ve oldukça kolay kolay öğrenmesine olanak tanıyan bir devredir. Yani beden, ruh ve kafa olarak okuma öğrenmeye hazır olduğu zamana kadar uzanır. Aile bu dönemde gerekli bilgi ve becerileri kazandırmada okul kadar etkilidir (Güneş, 2000). Okumaya hazırlık aşamasında çocuklar yazının iletişim açısından amaçları hakkında fikirler edinmekte, okunan hikâyeleri dinleme becerileri kazanmakta ve bazı harfleri veya şekilleri yazabilmektedir (Akyol, 2006).

Okumaya hazıroluşluk ile ilgili ilk işaretler, çocuğun çevresindeki yazılı materyallere karşı ilgi duyması, logo ve işaretleri tanınması, kendi adının yazılışını tanınması ve alfabadeki bazı harfleri tanınması gibi çeşitli belirtilerle ortaya çıkar (Üstün, 2007). Çocukta okumaya yönelik olan bu ilgi, zaman içinde giderek artan bir gereksinime dönüşür ve çeşitli aşamalarla çocuğun hayatında yer alır (Yılmaz ve Çakmak, 2009).

Okuma, insanın doğuştan sahip olduğu özelliklerden biri olmamakla birlikte bu özelliğin, ilkokul çağında kazanılmasına karşın birey, okul öncesi dönemde çeşitli etmenler tarafından okumaya hazırlanmaktadır. Okul öncesi dönem, insanın çocukluk evresinin yaşandığı dönemi içerir ve bu dönemde oyun ve eğlence ön plandadır. Bu doğrultuda çocukların gelişimi bir yandan oyun oynarken bir yandan da çevresindekileri takip ederek öğrenme şeklinde olmaktadır. Sahip oldukları merak ve keşfetme duygularıyla çevresindekileri izleyerek öğrenen çocukların kitapla etkileşimleri de bu dönemde gerçekleşir. Resimli kitaplarla başlayan bu etkileşim, çocuğu yavaş yavaş okumayı öğrenmeye hazırlayacak şekilde resimlerin arasında kısa metinlerin yer aldığı kitaplarla devam eder ve bu süreçte çocuğun kitapla sürekli etkileşimde bulunması sağlanır. Çocuk, kitapla olan her etkileşimi sonucunda yeni bilgiler edinir ve okumaya olan ilgisi biraz daha artar. Bu nedenle okuma alışkanlığının kazanılmasında çocuğun okul öncesinde kitaplarla etkileşiminin sağlanması ve çocuğun kitaplara karşı ilgisinin oluşturulması önemlidir (Yılmaz ve Çakmak, 2009).

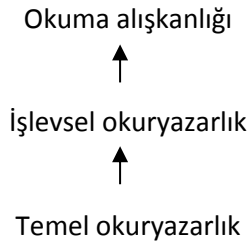
Çocukların ileriki okuma çalışmalarında başarılı olmalarına etki edecek önemli unsurların başında aileler ve yetişkinler tarafından onlara hikâye ve masal türü metinlerin

okunması ve anlatılmasıdır. Anderson ve diğerlerine (1985) göre eğer çocuk, okuma sırasında hikâyeler hakkında sorular sorarak, tartışmalar yaparak, bilmediği kelime ve kavramları anlamaya çalışarak aktif katılım sağlıyorsa ileriki yıllarda okumasına olumlu yönde etki etmektedir. Çocuk, okuma ve dinleme çalışmaları sırasında aile üyeleri ve yetişkinlerin yaptıkları etkinlikleri model alarak okumaya ilişkin çeşitli tutumlar kazanmaktadır (Akyol, 2006).

Bazı çocuklar okula kuvvetli bir okuma isteği ile gelmekte fakat kısa zamanda uğradıkları başarısızlıklar ve kırılan cesaretleri nedeni ile ilk coşkunkluklarını kaybetmektedirler. Bunun temel sebebi okumayı öğrenmek için ihtiyaç duydukları ilk hazırlık eğitimini alamadıklarından kaynaklanmaktadır. Bu yüzden okumaya hazırlık, çocukların okumaya ilgilerini artırmak, daha iyi okumalarını sağlamak ve ileride iyi birer okuyucu olmalarını gerçekleştirmek için de gereklidir (Güneş, 2000).

1.2. Okuma Alışkanlığı

Bireyin okuma becerisini kazanmasından sonra kendisinden beklenen temel niteliklerin başında okuma alışkanlığına sahip olması gelmektedir (Yıldız, 2010). Okuma alışkanlığı kazanmak için iyi bir okuyazar olmak ilk ve en önemli aşamadır (Gürcan, 1999). Buradan hareketle okuma alışkanlığını, temel okuyazarlık ve işlevsel okuyazarlıktan sonra gelen ve üçüncü bir basamak niteliği taşıyan kavram olarak niteleyebiliriz.

Şekil 1: Okuma Alışkanlığına İlişkin Basamaklar (Yılmaz, 1993).

Okuma alışkanlığını kazanmanın en temel ögesi okumayı sevmektir. Kitabı seven kişi kitabın ona vereceği yararları anlamış kişidir. Fakat her şeyden önce kitabı kişiye sevdirmek ve dolayısıyla bu konuyu çocukluk döneminden itibaren ele almak gerekir (Keleş, 2006). Çünkü çocuklar okuma alışkanlığını öncelikle aile içerisinde sonra okulda ve daha sonra çevresinin okumaya ilişkin tutumuyla edinebilir ve geliştirebilir. Okuma alışkanlığının çocuğun okula başlamadan önceki yılları önemle ele alınmalıdır (Özçelebi ve Cebecioğlu, 1990). Okuma alışkanlığı kazanmış bir topluma erişmek için ayrıca ilkokul birinci kademesindeki çocukların okumaya karşı ilgilerinin artırılması gerekmektedir. Çevreden gelen uyarıcılar ve gözlemlerden dolayı kendi hareketlerinin biçimlendiren çocukların, okuma alışkanlığı edinmesinin kendi okuma yeteneğine, ailesine ve toplumsal etkilere bağlı olduğu düşünülmelidir (Devrimci, 1993). Gelişmiş toplumların okuma alışkanlığı kazandırmak için okul öncesi ve birinci kademe çocukların okumaya ilgilerinin artırılmasına yönelik etkinlikler yapması bu düşünceleri doğrulamaktadır.

Toplumun okuma alışkanlığı düzeyini ortaya çıkarmak üzere ülkemizde birçok araştırma yapılmış ve sonuçlar birbirini destekleyecek şekilde çıkmıştır (Özçelebi ve Cebecioğlu, 1990; Dökmen, 1994; Özen, 2001). Aynı şekilde üniversite gençliği arasında yapılan bazı çalışmalarda da sonuçlar paralellik göstermektedir (Odabaş ve arkadaşları, 2008; Sağlamtuğ, 1990; Yılmaz vd., 2009; Arslan vd., 2009). Türkiye’de okuma alışkanlığı düzeyinin yeterli olmadığı pek çok kişi tarafından dile getirilmektedir. Okuma alışkanlığı kazanılamamasının ve düzenli okumanın oluşmayışının belki de en önemli sebebi bireylere daha başlangıç aşamasında okuma alışkanlığı

bilinci kazandırılmaması olabilir (Bircan ve Tekin, 1989). Buna göre okuma alışkanlığı kazandırılmasında okul öncesi dönem ile ilköğretim birinci kademenin ne derece yaşamsal bir öneme sahip olduğu ortaya çıkmaktadır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarına yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Bunun için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

1. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları nasıldır?
2. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, anaokuluna gitmelerine göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, kendilerine ait çalışma odası bulunmasına göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, kendilerine ait kitaplıklarının bulunmasına göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. İlkokul 4. sınıf öğrencilerin, okul öncesi dönemde aileleri tarafından kendilerine sesli hikâye okunmalarına göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, okula başlama öncesi eve gazete ve dergi alınmasına göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
7. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, okula başlama öncesi evdeki okuma yazma materyallerini (kalem, kâğıt, defter vb.) kullanmalarına göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
8. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, aileleriyle birlikte kitabevi, kitap fuarı ve kütüphanelere gibi yerlere gitmelerine göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
9. İlkokul 4. sınıf öğrencilerin, ailelerinin kendilerine eğitim materyalleri (hikâye kitapları, boyama kitapları vb.) almalarına göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
10. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, annelerinin kitap okuma sıklığına göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
11. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin, babalarının kitap okuma sıklığına göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
12. İlkokul 4. sınıf öğrencilerin, öğretmenlerinin verdiği okuma ödevlerini yerine getirmelerine göre okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel nitelikli bir çalışma olup, araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte veya halen var olan bir durumu var olduğu biçimiyle betimlemeyi amaçlayan bir modeldir (Karasar, 2009).

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Hatay ilinde öğrenim gören ilkokul 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma evreninin tamamına ulaşmak mümkün olmadığından evreni daha iyi temsil edeceği düşüncesiyle farklı kültürel çevredeki okullardan Rastgele Küme Örneklem yoluyla 511 öğrenci araştırma örneğine alınmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak için ilkokul 4. sınıf öğrencilerine yönelik olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Kitap Okumaya İlişkin Tutum Ölçeği” ile “Kişisel Bilgiler Anketi” olmak üzere iki bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama araçlarının geliştirilme sürecinde, ilk olarak alan yazındaki araştırmalar ile mevcut anketler ve ölçekler incelenerek taslak ölçek geliştirilmiştir. Hazırlanan ölçek iki bölüm olarak oluşturulmuştur. 13 sorudan oluşan birinci bölüm okuma alışkanlığına etki eden faktörlere yönelik öğrencilerin kişisel bilgilerini içermektedir. İkinci bölüm ise öğrencilerin okuma alışkanlıklarına yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlayan 22’si olumlu, 4’ü olumsuz toplam 26 tutum cümlesi ile birlikte tamamen katılıyorum, kararsızım ve hiç katılmıyorum seçeneklerini içeren üçlü likert tipi ölçekten oluşmaktadır. Ölçme araçlarının geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla uzman görüşlerine başvurulmuş ve alanında uzman 3 öğretim elemanı tarafından yapılan düzeltmeler ve getirilen öneriler doğrultusunda ölçme araçları tekrar düzenlenmiştir. Tutum ölçeğinin güvenilirliğini belirlemek için ön uygulama 89 öğrenci üzerinde gerçekleştirilerek güvenilirlik katsayısı 0.853 olarak bulunmuştur. Yapılan faktör analizi sonucunda ise ölçeğin KMO değeri 0.866 olarak belirlendiğinden Bartlett testi sonucu anlamlı çıkmaktadır.

Tablo 1: Kitap Okumaya İlişkin Tutum Ölçeğinin Madde Faktör Yükleri

Madde Numarası	Faktör Yüğü	Madde Numarası	Faktör Yüğü
1	0.46	14	0.49
2	0.41	15	0.79
3	0.61	16	0.56
4	0.56	17	0.76
5	0.70	18	0.40
6	0.66	19	0.73
7	0.68	20	0.56
8	0.66	21	0.47
9	0.60	22	0.70
10	0.73	23	0.75
11	0.76	24	0.85
12	0.69	25	0.77
13	0.77	26	0.47

2.4. Verilerin Analizi

Tutum ölçeği verilerinin değerlendirilmesinde “Tamamen Katılıyorum” seçeneğini işaretleyenler 3, “Kararsızım” seçeneğini işaretleyenler 2, “Hiç Katılmıyorum” seçeneğini işaretleyenler ise 1 şeklinde kodlanmıştır. Bu puanlara göre grupların tutum düzeyleri puan ortalamaları belirlenmiştir. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlığına yönelik tutumları ile bağımsız değişkenler arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığının belirlenmesinde betimleyici istatistik teknikleri (frekans, yüzde ve ortalama), ilişkisiz ölçümlerde ikili karşılaştırmalar için T-testi ile Mann Whitney U Testi ve ikiden fazla grup için Kruskal Wallis testi ile Tek Yönlü Varyans Analizlerinden yararlanılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 2: Öğrencilerin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Genel Tutumları

	N	Minimum	Maksimum	$\bar{X}$	ss
ORTALAMA	511	1,08	3	2,55	,333

Öğrencilerin okuma alışkanlıklarına ilişkin ortalama tutum düzeyinin $\bar{X}=2,55$ olarak tespit edilmesi araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun okuma alışkanlığına yönelik tutum düzeylerinin yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

3.2. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Anaokuluna Gitmelerine Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 3: Anaokulu Eğitimi Alma Durumuna Göre Öğrencilerin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Yönelik T-Testi Sonuçları

Anaokulu Eğitimi	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
EVET	395	2,57	0,33	508	3,153	0,002
HAYIR	115	2,46	0,332			

Anaokulu eğitimi alan öğrenciler ($\bar{X}=2,57$) ile almayan öğrencilerin ($\bar{X}=2,46$) okuma alışkanlıklarına ilişkin tutum puanları ortalamaları karşılaştırıldığında anaokulu eğitimi alan öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

3.3. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Kendilerine Ait Çalışma Odası Olup Olmamasına Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo4: Kendilerine Ait Çalışma Odası Bulunma Durumuna Göre Öğrencilerin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Yönelik T-Testi Sonuçları

Kendine Ait Çalışma Odası	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
EVET	358	2,59	,3368	509	3,684	0,000*
HAYIR	153	2,47	,3119			

Kendilerine ait çalışma odası olan öğrenciler ($\bar{X}=2,59$) ile sahip olmayan öğrencilerin ($\bar{X}=2,47$) okumaya yönelik tutum puanları ortalamaları karşılaştırıldığında çalışma odasına sahip öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

3.4. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Evde Kendilerine Ait Kitaplık Bulunup Bulunmamasına Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo5: Kendilerine Ait Kitaplık Bulunma Durumuna Göre Öğrencilerin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Yönelik T-Testi Sonuçları

Kendine Ait Kitaplık	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
EVET	366	2,61	,3123	508	6,239	0,000*
HAYIR	144	2,41	,3459			

p<.05

Kendilerine ait kitaplığı olan öğrenciler ($\bar{X}=2,61$) ile kitaplığı olmayan öğrencilerin ($\bar{X}=2,41$) okumaya ilişkin tutum puanları ortalamaları karşılaştırıldığında kendilerine ait kitaplığı olan öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

3.5. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okul Öncesi Dönemde Ailesi Tarafından Kendilerine Sesli Olarak Hikâye Kitapları Okunma Durumuna Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 6: Kendilerine Sesli Olarak Kitap Okunma Durumuna Göre Seçenekleri Yanıtlayan Öğrencilerin Sayısı ve Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Ortalama Tutum Puanları

Seçenekler	N	$\bar{X}$
Evet	254	2,63
Bazen	163	2,49
Hayır	94	2,43
Toplam	511	2,55

İlkokula başlamadan önce aileleri tarafından kendilerine sesli bir şekilde hikâye kitapları okunan öğrencilerin okuma alışkanlığına yönelik tutumlarının ($\bar{X}=2,63$), kendilerine bazen okunan ($\bar{X}=2,49$) ve hiç okunmayan öğrencilere ($\bar{X}=2,43$) göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

3.6. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin İlkokula Başlamadan Önce Evlerine Yayın Gelme (Gazete, Dergi vb.) Durumuna Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 7: Eve Yayın Gelme Durumuna Göre Öğrencilerin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarının Scheffe Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Eve Yayın Gelme Durumu (I)	Eve Yayın Gelme Durumu (II)	Fark (I-II)	p
Okuma Alışkanlığı Tutumu	Evet	Bazen	0.10174	.008*
		Hayır	0.18970	.000*

* p <.05

Evlerine sürekli olarak gazete ve dergi gibi yayınların geldiği öğrencilerin okuma alışkanlıklarına yönelik tutumlarının, evlerine bazen yayın gelen ve hiç yayın gelmeyen öğrencilere göre yüksek olduğu tespit edilmiştir.

3.7. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin İlkokula Başlamadan Önce Evdeki Okuma-Yazma Malzemelerini (Kalem, kâğıt, defter vb. gibi) Kullanmalarına Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 8: Okuma Yazma Materyaline Göre Kruskal Wallis Sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Evet	335	298,92	2	86,646	,000*	Evet-Bazen
Bazen	140	185,99				Evet-Hayır
Hayır	36	128,85				Bazen-Hayır

p<.05

Grup sıra ortalamalarına bakıldığında okul öncesi dönemde evde okuma yazma materyallerini hiç kullanmayanlar ($\bar{X}$ =128,85) ile bazen kullananlardan ($\bar{X}$ =185,99) sürekli kullananlara ($\bar{X}$ =298,92) doğru öğrencilerin okuma alışkanlıklarına ilişkin tutum düzeylerinin yükseldiği görülmektedir.

3.8. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin İlkokula Başlamadan Önce Ailesiyle Kitabevi, Kitap Fuarı ve Kütüphane Gibi Yerlere Gitme Durumuna Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 9: Öğrencilerin Aileleriyle Birlikte Kitabevi, Kitap Fuarı ve Kütüphane Gibi Yerlere Gitme Değişkenine Göre Kruskal Wallis Sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Evet	144	317,80	2	46,071	,000*	Evet-Bazen
Bazen	198	255,22				Evet-Hayır
Hayır	169	204,25				Bazen-Hayır

p<.05

Grup sıra ortalamaları incelendiğinde ilkokula başlamadan önce aileleriyle birlikte kitabevi, kitap fuarı ve kütüphane gibi yerlere giden öğrencilerin okuma alışkanlıklarına ilişkin tutumlarının, bu yerlere bazen giden ve hiç gitmeyen öğrencilere göre daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

3.9. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin İlkokula Başlamadan Önce Ailelerinin Kendilerine Eğitim Materyali Alma (Hikâye Kitapları, Boyama kitapları vb.) Durumuna Göre Okuma Alışkanlıkları Düzeyleri

Tablo 10: Kendilerine Eğitim Materyali Alınma Durumuna Göre Seçenekleri Yanıtlayan Öğrencilerin Sayısı ve Okuma Alışkanlığına İlişkin Ortalama Tutum Puanları

Seçenekler	N	$\bar{X}$
Evet	348	2,60
Bazen	113	2,45
Hayır	50	2,40
Toplam	511	2,55

Kendilerine sürekli olarak eğitim materyalleri alınan öğrencilerin ($\bar{X}=2,60$), eğitim materyallerinin bazen alındığı öğrenciler ($\bar{X}=2,45$) ile hiç alınmayan öğrencilere ($\bar{X}=2,40$) göre okuma alışkanlıklarına yönelik daha olumlu bir tutuma sahip oldukları belirlenmiştir.

3.10. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Annelerinin Okuma Sıklığına Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 11: Annenin Okuma Sıklığına Göre Kruskal Wallis Sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Hiç Okumaz	60	170,36	2	54,059	,000*	Sürekli-Bazen
Bazen Okur	281	237,24				Sürekli-Hiç
Sürekli Okur	170	317,23				Bazen-Hiç

p<.05

Grup sıra ortalamalarına bakıldığında, annelerinin okuma sıklığı düzeyi yüksek olan öğrencilerin okuma alışkanlığına ilişkin tutum düzeylerinin, anneleri ara sıra okuyan ve hiç okumayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.11. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Babalarının Okuma Sıklığına Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 12: Babanın Okuma Sıklığına Göre Kruskal Wallis Sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Hiç Okumaz	101	187,15	2	33,407	,000*	Sürekli-Bazen
Bazen Okur	306	262,57				Sürekli-Hiç
Sürekli Okur	104	303,54				Bazen-Hiç

p<.05

Grup sıra ortalamalarına bakıldığında babaları sürekli okuyan öğrencilerin okuma alışkanlığına ilişkin tutumlarının, bazen okuyan ve hiç okumayan öğrencilere göre daha olumlu düzeyde olduğu belirlenmiştir.

3.12. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenleri Tarafından Verilen Okuma Ödevlerinin Yapılmasına Göre Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Düzeyleri

Tablo 13:Öğretmenleri Tarafından Verilen Okuma Ödevlerinin Yapılmasına Göre Kruskal Wallis Sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Evet	414	287,42	2	99,458	,000*	Evet-Bazen
Bazen	88	125,32				Evet-Hayır
Hayır	9	88,44				Bazen-Hayır

p<.05

Grup sıra ortalamaları gözlemlendiğinde öğretmenleri tarafından verilen kitapları hiç okumayanlardan ($\bar{X}$ =88,44) bazen okuyanlar ($\bar{X}$ =125,32) ve sürekli okuyanlara ($\bar{X}$ =287,42) doğru yükselmesi, okuma alışkanlığına yönelik tutumların verilen ödevlerden olumlu etkilendiğini göstermektedir.

4.TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma sonuçları incelendiğinde araştırma kapsamındaki öğrencilerin okuma alışkanlığına ilişkin tutum puanları ortalamaları (Tamamen Katılıyorum: 2,55) olarak tespit edilmiş ve öğrencilerin çoğunlukla okuma alışkanlığına ilişkin olumlu tutuma sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Bu sonuç Suna (2006), Başaran ve Ateş (2009), Gönen ve diğerleri (2004) ve Balcı (2009) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Bu çalışmada elde edilen genel sonuçlara göre, öğrencilerin anaokulu eğitimi almalarının, kendilerine ait çalışma odası ve kitaplığın bulunmasının, okul öncesi dönemde aileleri tarafından kendilerine sesli kitaplar okunmasının, evlerine ara sıra ve sürekli yayın alınmasının, ebeveynlerinin artan okuma sıklığı düzeylerinin, okul öncesinde evdeki mevcut okuma yazma malzemelerini kullanmalarının, eve sürekli yayın gelmesinin, kendilerine çeşitli okuma materyallerini alınmasının, kitabevi ve fuar gibi yerlere gitmelerinin, kendilerine öğretmenleri tarafından okuma ödevi verilmesinin öğrencilerin okuma alışkanlığına yönelik olumlu tutum geliştirmelerinde etkileri olduğu belirlenmiştir.

5. ÖNERİLER

Bu araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak öğrencilerin okumaya alışkanlığına ilişkin olumlu tutum geliştirmelerine yönelik aşağıda bazı öneriler sunulmuştur.

1. Okul öncesi dönemde başlamak üzere aileler olanak dâhilinde, çocukların ilgisini çekebilecek görsel destekli ve sevdiği türden kitapların bulunduğu bir kitaplık kurmalı ve çocuklara ait çalışma odası oluşturmalıdır.
2. Aileler, çocukları için ev ortamında okuma yazma malzemeleri buldurmaları ve çocukların bu malzemeleri kullanmalarına olanak tanımalıdır.
3. Çocukların kendi ilgilerine yönelik seçtikleri kitapları sesli bir şekilde okumalarına fırsat tanınmalıdır.

4. Okul öncesi dönemde eve düzenli olarak günlük gazete, dergi ve süreli yayınlar alınarak çocuklarda merak duyguları uyandırılabilir, ilerleyen yıllarda ise ailenin desteğiyle de çocukların bu yayınlardan herhangi birine abone yapılması önerilebilir.
5. Okul öncesi dönemde aile ile okula başladıktan sonraki dönemde gerek aile gerekse öğretmenlerle birlikte yayınevi, kitapevi, kitap fuarı, kütüphane ziyaretleri yapılabilir. Yine bu kapsamda, yarışmalardan konferanslara kadar çocuk düzeyine uygun bir dizi etkinlikler düzenlenebilir.
6. Belirli zaman dilimlerinde evde okuma saatleri oluşturulup, aile üeleriyle birlikte kitap okunması ve okunanların değerlendirilmesi sağlanabilir
7. Çocukların, arkadaşlarıyla kitap değiş tokuşu teşvik edilebilir, özel günlerde birbirlerine kitap hediye etme alışkanlığı kazanmaları sağlanabilir.
8. Anne ve babalar çocuğun ilk öğretmenidir. Dolayısıyla ebeveynler öncelikle kendileri kitap okuyarak çocuklarına model olmalıdırlar.
9. Okul öncesi dönemde çocuklar anaokuluna gönderilmeli ve okumaya yönelik olumlu tutum kazanmaları sağlanmalıdır.
10. Özellikle erken yaşlarda, ebeveynler çocuklarına yüksek sesle okuma eylemi gerçekleştirmelidir.
11. Öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve düzeylerine uygun kitap seçmeleri sürecinde sorumlu kişiler tarafından onlara rehberlik yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akyol, H. (2005). *Türkçe Okuma Yazma Öğretimi*. Ankara:Pegem Akademi Yayınları.
- Akyol, H. (2006). *Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi*. Ankara:Pegem Akademi Yayınları.
- Arslan, Y., Çelik, Z. vd. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 113-124.
- Balcı, A. (2009). *İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlık ve İlgileri Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Başaran, M. ve Ateş, S. (2009). İlkokul Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okumaya İlişkin Tutumlarının İncelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (1), 73-92.
- Bircan, İ. ve Tekin, M. (1989). *Türkiye’de Okuma Alışkanlığının Azalması Sorunu ve Çözüm Yolları*.
- Çelenk, S. (2007). *İlk okuma Yazma Programı ve Öğretimi*. Ankara: Akademi
- Devrimci, H. (1993). *İlkokul 5. Sınıf Çocuklarında Okuma Alışkanlığının İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Dökmen, Ü. (1994). *Okuma Becerisi, İlgisi ve Alışkanlığı Üzerine Psiko-Sosyal Bir Araştırma* İstanbul:MEB
- Göçer, A. (2008). *Etkinlik Temelli İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gönen, M., Işıtan, S. vd. (2004). İlkokul 5., 6. ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi Araştırması. *Milli Eğitim Dergisi*, 164.
- Güneş, F. (2000). *Okuma Öğretimi ve Beyin Teknolojisi*. Ankara: Ocak Yayınları.

- Keleş, Ö. (2006). *İlkokul 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinde Kitap Okuma Alışkanlığının İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Odabaş, H., Odabaş, Z.Y. vd. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı: Ankara Üniversitesi Örneği. *Bilgi Dünyası Dergisi*, 9(2),431-465.
- Özçelebi, S. ve Cebecioğlu, S. (1990). *Okuma Alışkanlığı ve Türkiye*. İstanbul: Milliyet
- Özen, F. (2001). *Türkiye’de Okuma Alışkanlığı*. Ankara: Kültür Bakanlığı
- Sağlamtuñ, T. (1990). Türkiye’de Üniversite Kütüphanecilik Bölümlerinin 4. Sınıf Öğrencilerinin Özgür (Boş) Zaman Ders Dışı Okuma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma. *Türk Kütüphaneciliği*, 4(1), 3-21.
- Suna, Ç. (2006). *İlkokul Öğrencilerinin Okuma İlgisi ve Alışkanlıklarının Analitik Olarak İncelenmesi ve Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Üstün, E. (2007). *Okul Öncesi Çocuklarının Okuma Yazma Becerilerinin Gelişimi*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Yılmaz, Z. A. (2007). *Uygulama Örnekleriyle İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yılmaz, Z. A. (2007). *Sınıf Öğretmenlerine Türkçe Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yılmaz, B., Köse, E. Vd. (2009). Hacettepe Üniversitesi ve Bilkent Üniversitesi Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma. *Türk Kütüphaneciliği* 23(1), 22-51.
- Yılmaz, B. ve Çakmak, T. (2009). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Okuma Alışkanlığına Hazırlık Durumları Üzerine Bir Araştırma: Hacettepe Üniversitesi Beytepe Anaokulu Örneği. *Türk Kütüphaneciliği* 23(3), 489-509.
- Yıldız, M. (2010). *İlkokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama, Okuma Motivasyonu ve Okuma Alışkanlıkları Arasındaki İlişki*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yılmaz, M. (2011). Okumayı Alışkanlık Haline Getiremeyişimizin Nedenleri. III. Uluslararası Eğitim Bilimleri Konferansı, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs.
- Yılmaz, M. (Ed.) (2014). *Okuma Eğitimi. Yeni Gelişmeler Işığında Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.